

VFSN:s arbete i Nicaragua

VFSN började sitt solidaritetsarbete i Nicaragua strax efter revolutionen 1979. Bland annat samlade man in pengar till alfabetiseringskampanjen, sociala projekt och Radio Sandino.

Sedan 1986 har VFSN utsända personer som arbetar i Nicaragua. Under flera år fanns två koordinatörer, en stationerad i Managua och en i Estelí. Var och en med sitt kontor och sin tjänstebil. Dessa finansierades genom volontärschabloner, som kom från Sida. Sedan juni 2004 har vi endast en koordinatör, men i stället har vi fått projekt-pengar via Forum Syd till en lokalanställd nicaraguan. Kontoret i Estelí, som under en längre tid delades med Svalorna och Norsk Helsefond för Latinamerika, har helt flyttats till Managua. Sedan december 2004 hyr VFSN ett rum av UBV, där kontoret i dag är placerat. Vi har en bil som är mycket flitigt använd vid alla projektbesök och annan verksamhet.

Arbetet med projekt

Det mest omfattande arbetet som utförs rör projekten: från att ta emot och diskutera projekt, till att skriva avtal, göra utbetalningar, kontrollera projektens utgifter, göra uppföljning via möten och direkta besök hos målgrupper samt utföra slutrapporter med mera.

Projektens karaktär och typ av samarbetsorganisation är beroende av de kriterier VFSN ställt upp. I dessa nämns bland annat att projekten bör stärka lokala grupper, att det är viktigt att arbeta med kvinnor och att vi helst arbetar med folkrörelser. Under de senaste åren har rena utbildningsprojekt uppstått igen, efter att vi under ett par år mest inriktat oss på produktiva projekt. Koordinatören skriver ansökan på svenska och sänder denna till VFSN:s styrelse, som fattar beslut om eventuellt godkännande. De anställda i Nicaragua kan själva besluta om projekt som omfattar mindre summor, men konsulterar oftast styrelsen ändå.

Innan en ny samarbetsorganisation accepteras gör de två anställda en organisationsanalys som senare diskuteras med organisationen. Denna följs sedan upp varje år för att se om det förekommit förändringar, positiva eller negativa och vad man kan göra för att avhjälpa bristerna. Honnørsorden i relationen

Kvarn i La Laguna.

FOTO: MATS CARLSSON

med samarbetsorganisationerna är ömsesidig respekt och solidaritet. Vi lägger stor vikt vid hur organisationerna arbetar med genus, påverkansarbete, demokratisk utveckling och transparens. Vissa har kommit längre än andra, men huvudsaken är att alla har en öppen attityd till förändring och utveckling.

Den lokalanställda har direkt ansvar för alla projekt i norra delen av landet och koordinatören för övriga. Detta betyder månatliga besök och möten för uppföljning av projekt och annan verksamhet samarbetsorganisationen deltar i. Den lokalanställda skriver rapport efter varje projektbesök. Han tillbringar minst en vecka per månad i norra Nicaragua.

Efter att ett projekt avslutats görs en utvärdering och slutrapport skrivs. En del arbete görs alltid av de två anställda tillsammans, en del görs individuellt. Koordinatören är alltid med då ett nytt projekt startas och oftast då slutrapport görs och är den som handhar all projektbokföring. Den svenska koordinatören sköter också all övrig bokföring och rappor-

tering till Sverige, både kring projekt och kring administration. Koordinatören är dessutom ansvarig för rapportering till Nicaraguas myndigheter och andra officiella kontakter.

Utbildning och utbyten

I projekten bör alltid finnas en utbildningskomponent. Ibland är temat direkt knutet till projektets innehåll, i andra fall är det mer generellt, som till exempel kring organisering. Dessutom genomförs två stora träffar om året med alla VFSN:s, UBV:s och Svalornas samarbetsorganisationer. Träffarna är av utbyteskaraktär och det är samarbetsorganisationerna som beslutar vilka teman som ska tas upp samt håller i träffen. Exempel på teman som behandlats är systematisering av arbetet, rotativa lånefonder, kommunallagen, utveckling och miljö.

VFSN:s samarbetsorganisationer kan även ansöka om pengar från en nätverksfond för att ha utbyte med andra organisationer eller en

workshop i ett tema som är viktigt för dem. I en del projekt inkorporeras en post för utbyte, men så är oftast inte fallet.

I sammanhanget kan påpekas att i och med att VFSN mer planerat börjat arbeta för att stödja sina samarbetsorganisationer i deras organisatoriska utveckling, har vi godkänt flera projekt som endast rör utbildning, som just syftar till stärkande av den enskilda organisationen.

Samverkan med andra

De kontakter VFSN har med andra svenska organisationer i Nicaragua är ofta informella, men kring en del teman har vi ett strukturerat samarbete:

Genus: Tre av VFSN:s samarbetsorganisationer har givits tillfälle att delta i en del av Forum Syds genusprogram, närmare bestämt en serie aktiviteter för att införa ett genusperspektiv i organisationerna. Sista delen är just avslutad: en ettårig universitetskurs på distans. Härnäst kommer VFSN:s personal att tillsammans med de personer som deltagit i denna utbildning diskutera hur deras organisationer kommer att bearbeta temat i framtiden samt hur vi kan sprida erfarenheten till de organisationer som inte kunde delta.

Påverkansarbete: Då VFSN strävar efter att organisationerna i det civila samhället ska bli bärkraftiga och starka är det viktigt att organisationerna stärks, att medlemmarna får mer kunskaper, att organisationen blir mer demokratisk internt samt att man känner till sina mänskliga rättigheter och vet vad stat och kommun är ålagda att göra. Därför har VFSN under åren bekostat en rad workshops för samarbetsorganisationerna. Nytt för 2005 är att tre av våra samarbetsorganisationer deltar i en påverkanskola som flera biståndsgivare finansierar. Forum Syd ingår och står för kostnaden för våra samarbetsorganisationers deltagande. En lokal, enskild organisation genomför projektet som består av tre dagars seminarier en gång per månad under ett halvår. Nästa år kommer skolan nå ut till flera områden och då hoppas vi att ytterligare samarbetsorganisationer ska kunna delta. Det synliga resultatet av kursen är att varje organisation har sin påverkansplan och -strategi. Antingen självständigt eller tillsammans med en annan organisation om de arbetar inom samma intresseområde eller inom samma kommun. Med politisk medverkan syftar vi till att på det lokala planet till exempel delta i utvecklingskommittéerna, på det kommunala planet antingen aktivt delta i olika sorters kommissioner eller liknande instanser eller skapa opinion kring ett viktigt

Barn i Miraflores.

FOTO: MATS CARLSSON

tema. Till sist har vi påverkan på nationell nivå, att man till exempel uppmärksammar olika lagförslag och utför lobbyverksamhet mot parlamentsledamöter. Vissa stora organisationer har även internationella kontakter som man också nyttjar i påverkanssyfte.

MCN: Sedan ett år tillbaka genomför *Movimiento Comunal Nicaragüense* ett stort demokratiprojekt med pengar från svenska ambassaden. Forum Syd, UBV, Praktisk Solidaritet och VFSN har följt och deltagit i hela processen från dess formulering. Nu har vi regelbundna möten oss svenska organisationer emellan samt med MCN för att följa upp projektet och stödja dem. För flera av oss svenska frivilligorganisationer är MCN en strategisk partner och det är viktigt att denna stora, komplicerade organisation utvecklas till att bli mer demokratisk och mer transparent. Förändringar som till exempel att beslutsfattning decentraliseras och att man ger mer utrymme till kvinnor och ungdomar i ledande positioner är också viktiga steg i utvecklingen.

Kontakter med svenska ambassaden: Cirka var sjätte vecka har de svenska organisationerna möten med ambassaden. Där talar vi om läget i landet, vad som händer inom varje organisation, diskuterar biståndspolitik med mera. För att utveckla mötena och för att vi ska lära känna varandras samarbetsorganisationer bättre har hela gruppen flera gånger i stället för möte gjort studiebesök hos olika organisationer eller institutioner som är samarbetspart till någon av oss svenska organisationer eller Sida.

Informationsarbete

Sedan många år tillbaka ger VFSN ut en tidsskrift i Sverige som speglar vardagen i Nicaragua, våra projekt och andra intressanta

ämnen som är viktiga för landet. Speciellt koordinatören i Nicaragua, och i mindre omfattning den lokalanställda, bidrar med artiklar och bilder till denna. En annan viktig uppgift för VFSN:s anställda är att ha kontakter med de lokalgrupper av VFSN i Sverige som adopterar projekt för att hålla dessa informerade om utvecklingen och uppmuntra dem att fortsätta stödet.

I och med att VFSN nu mer intensivt arbetar med sin egen webbsida bidrar koordinatören då och då med analyser och nyheter.

Besök av svenskar

VFSN har genom åren främjat att grupper besökt Nicaragua. Nu för tiden organiseras inga arbetsbrigader, men då och då studieresor. Intresset för Nicaragua är i dag inte vad det var på 1980-talet, men det finns fortfarande flera lokalgrupper som envetet fortsätter sitt solidaritetsarbete med landet. En del kommuner har vänorter i Nicaragua, som till exempel Luleå vars vänort är Puerto Cabezas på Atlantkusten, och ganska många skolor har vänskolor.

Inte så sällan görs utbytesresor och ibland ber man VFSN:s anställda om hjälp med enklare ärenden, som att ordna transporter, boka in första natten på ett härbärge, lämna över flygbiljetter och annat. En del grupper som besöker Nicaragua ber om möte med VFSN eller någon av våra samarbetsorganisationer, och det tycker vi är positivt. Då kan vi passa på att berätta om VFSN i Nicaragua, konjunkturen i landet eller, vid projektbesök, direkt visa vilka grupper vi arbetar med och vilka våra arbetsmetoder är. Möten människor emellan leder ofta till ett ökande intresse för Nicaragua.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinatör i Nicaragua

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/

Ur tidskriften Nyheter från Nicaragua extra jubileumsnummer 2005